

А.І. Доценко.
Університет “Україна”,
-м. Київ
+380637273831

РЕГІОНАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ
(НА ПРИКЛАДІ ЧЕРКАЩИНИ)

В сучасному світі туризм став однією з розвинених та прибуткових галузей економіки. В Україні туризм ще не одержав високого розвитку, незважаючи на значні туристичні ресурси у більшості її регіонів. Про це свідчить величезний туристичний потенціал одного з регіонів — Черкащини, яку називають серцем України, краєм козацької звитяги, землею Богдана і Тараса.

Черкащина — унікальний регіон, багатий на природні та історико-культурні туристичні ресурси. Вигідне географічне положення в центрі України (географічний центр нашої країни розташований біля м. Шпола) та різноманітні природні ресурси, які, на жаль, ще слабо використовуються в туризмі.

Тому актуальною є **проблема ефективного використання природних туристичних ресурсів.**

Перш за все потребує туристичного освоєння головний природний ресурс річка Дніпро, на якому слід розвивати водно-спортивний та відпочинково-розважальний туризм.

Другий напрям вирішення зазначеної проблеми полягає у туристичному використанні природних заповідних територій. Із трьох природних заповідних територій, розташованих у Черкаській області, найбільш туристично привабливими є дендропарк “Софіївка” в Умані, який є туристичним об’єктом міжнародного значення. Проте Канівський природний заповідник та Трахтемирівський регіональний ландшафтний парк, маючи рідкісні види рослин та мальовничі краєвиди, не використовуються в туризмі.

Однак головним багатством Черкащини є її історико-культурний потенціал. За кількістю історико-культурних заповідників (8) Черкащина

займає перше місце серед регіонів України. На державному обліку в області перебуває 1609 пам'яток історії та 340 пам'яток культури. Відповідно до правового статусу, в області є три національних та п'ять державних історико-культурних заповідників. Якщо національні заповідники широко використовуються в туристичних цілях, то державні залишаються слабо освоєними в туризмі. Отже, існує **проблема туристичного використання державних історико-культурних заповідників.**

З цікавою ідеєю виступила Черкаська облдержадміністрація, яка затвердила новий великий туристичний маршрут “Золота підкова Черкащини”, що проходить територією одинадцяти адміністративних районів. Маршрут починається в Кам'янці, далі Чигирин — Черкаси — Канів — Городище — Шевченкове — Умань. Тривалість подорожі — 10 днів. Для освоєння маршруту була розроблена “Державна програма “Золота підкова Черкащини” на 2006-2009 роки, але через відсутність фінансування за рахунок Держбюджету вона не була виконана. Друга причина полягає у необхідності вирішення низки проблем, пов'язаних з реалізацією цієї програми.

Складною є **проблема поліпшення територіальної організації туризму** в області, особливо на території проходження маршруту “Золотої підкови”. Тут існує густа мережа туристичних центрів, пунктів та об'єктів, між якими налагоджені системні зв'язки. В процесі розвитку цих зв'язків об'єктивно формується тут територіальний туристичний комплекс. Отже, існує **проблема формування** у центральній частині області потужного **туристичного комплексу.**

Комплексний розвиток туризму передбачає розширення мережі туристичних закладів, посилення взаємозв'язків між ними, комплексне використання туристичних ресурсів та створення розвиненої туристичної інфраструктури.

Важливою проблемою географії туризму є подолання територіальних диспропорцій розміщення туризму. Найбільший розвиток туризму спостерігаємо у центральній частині, де розташована “Золота підкова

Черкащини”. В той час як у західній та східній (лівобережній) частинах області туризм не одержав розвитку , незважаючи на наявність туристичних ресурсів. Тут не розроблені туристичні маршрути через начебто відсутність туристичних об'єктів . Це не відповідає дійсності . У Західній районі , розташованому вздовж туристичної міжнародної автотраси Київ — Одеса, доцільно створити мережу готельно — відпочинкових та розважальних закладів. Неподалік від автотраси знаходиться мальовничий гранітний каньйон та водоспад на р. Гнилий Тікич , біля смт. Буки , Маньківського району. Перлиною садибної архітектури ХІХ ст. є замок — палац Даховських у с. Леськове , Монастирищенського району.

Значні туристичні ресурси має Лівобережний район Черкащини , центром якого є Золотоноша. Туристи можуть оглянути у місті Успенський собор і вирушити у с. Бакаївку у чудовий Красногірський жіночий монастир ХVІІІ ст. - унікальну пам'ятку архітектури у стилі бароко, архітектор І Григорович — Барський . Далі шлях туристів у с. Красенівку Чернобаївського району, де вони оглядають музей та пам'ятник видатного українського борця Івана Піддубного. Закінчується туристична подорож у с. Кліщинці, що на півдні району, біля Дніпра, де вони оглядають музей та пам'ятник видатного українського письменника Михайла Старицького на його малій Батьківщині.

Розробити і освоїти ці два туристичних маршрути — важлива проблема для обласного туристичного керівництва.

Значному розвитку туризму в Черкащині сприятиме вирішення таких двох проблем. **Перша полягає в необхідності використання в туристичних подорожах пам'яток сакральної архітектури та живопису.** В Черкащині зараз діє 5 монастирів, 7 соборів та 45 церков, серед яких є шедеври архітектури та живопису . Окрім поширеного в області паломництва до відомих монастирів необхідно залучати молодь засобами туризму до скарбниць духовної християнської культури.

Актуальною є також **проблема розширення** в Черкащині — козацькому краї **потенціалу пам'яток українського козацтва.** Окрім Чигирини та Суботова в області немає що показати із пам'яток козацтва. Про деякі героїчні

битви козаків туристи дізнаються із скромних пам'ятних знаків. Органи регіональної та місцевої влади повинні усвідомити як свій обов'язок достойне увічнення пам'яті козаків — мужніх захисників України від зовнішніх ворогів у величних монументах, меморіалах і пам'ятниках.

Вирішення вищезазначених проблем сприятиме значному розвитку туризму в Черкащині.